

контрол върху тази политика. Обичайно то е налице при: а)притежаване, пряко или косвено от страна на инвеститора на дялове (акции) от 20% до 50% от капитала на дружеството, в което е инвестирано (вкл. по силата на споразумение между акционери) и б) в допълнение, инвеститорът има представителство в управляващия орган на дружеството, в което е инвестирано и/или участва в процеса на вземане на решенията по отношение на политиката и стратегията на дружеството, в което е инвестирано, и/или са налице съществени операции между инвеститора и дружеството, в което е инвестирано.

Асоциираното дружество се включва в консолидирания финансов отчет на Групата, като се прилага метода на собствения капитал – от датата, на която е придобито значително влияние от инвеститора (конкретно – дружеството-майка) и спира да се включва чрез този метод или от датата, когато дружеството се трансформира в дъщерно, или от датата, на която се приема, че значителното влияние е прехвърлено от инвеститора на трети лица.

Настоящият консолидиран финансов отчет включва индивидуалните финансови отчети на следните дружества:

- „Тер-Н” ЕООД
- „Добрич 2019” ДЗЗД
- „Добрич 2020” ДЗЗД
- „Национални обекти ПРСР” ДЗЗД
- „Консервация и реставрация ПРСР” ДЗЗД
- „Зима Добрич” ДЗЗД

2.2.3. Признаване на приходи

Приходите се признават до степента, в която е вероятно икономически ползи да бъдат получени от Групата и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото възнаграждение, като се изключат отстъпки, рабати и други данъци върху продажбите или мита. Преди да бъде признат приход, следните специфични критерии за признаване трябва също да бъдат удовлетворени:

Продажби на продукция и стоки

Приходите от продажби на продукция и стоки се признават, когато съществените рискове и ползи от собствеността върху продукцията и стоките са прехвърлени на купувача, което обичайно става в момента на приемане на услугата и експедиция на стоката.

Предоставяне на услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават на база на етапа на завършеност на сделката към отчетната дата. Признават се приходи по договорите, за които липсва несигурност, че ще бъдат признати от възложителите и съответстващи на извършените по договора разходи. Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото извършените разходи подлежат на възстановяване. Направените от Групата разходи по договори, които се отнасят за бъдещи дейности по договорите, се класифицират като разходи за незавършени работи по договорите, ако е вероятно да бъдат възстановени от възложителите.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива.

Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

2.2.4. Разходи

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост. Оперативните разходи се признават в отчета за приходите и разходите в момента на ползване на услугата или към дата на тяхното възникване. Дружеството отчита разходите за дейността по икономически елементи и след това ги отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Разходите, извършени от Групата през текущия отчетен период, които са свързани с получаване на приходи или изгоди през следващ отчетен период, се отчитат като предплатени разходи.

Финансовите разходи, които се включват в консолидирания отчет за приходите и разходите се състоят от: лихвени разходи, вкл. банкови такси и други преки разходи по банкови заеми и репо-сделки и за заемни средства, нетно, загуби от обезценка на инвестиции. Те се представят отделно от финансовите приходи в консолидирания отчет за приходите и разходите.

2.2.5. Данъци

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила към датата на счетоводния баланс. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Текущите данъци се дебитират или кредитират директно в собствения капитал, когато данъкът възниква в резултат на операция или събитие, което е признато директно в собствения капитал през същия или различен отчетен период.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават, както е описано по-долу, по отношение на намаляеми и/или облагаеми временни разлики към датата на счетоводния баланс, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички възникнали облагаеми временни разлики.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице бъдеща облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби.

Групата извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към всяка дата на счетоводния баланс и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна бъдеща облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка дата на баланса и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, срещу която да може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

Отсрочените данъци се дебитират или кредитират директно в собствения капитал, когато данъкът възниква в резултат на операция или събитие, което е признато директно в собствения капитал през същия или различен отчетен период.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се представят компенсирано, тъй като касаят едно и също данъчнозадължено предприятие.

ПЪТНО СТРОИТЕЛСТВО АД, ЕИК 124000579, ГРАД ДОБРИЧ, УЛ.ПОЛКОВНИК ДРАНГОВ 9
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА 2024 ГОДИНА

Активите и пасивите по отсрочени данъци се оценяват по данъчните ставки съгласно данъчното законодателство, действащо за периодите, в които се очаква активът да се реализира или пасивът да се уреди.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е уместно; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в счетоводния баланс.

2.2.6. Доходи на персонала

Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват основно и допълнително възнаграждение, социални осигуровки и надбавки, бонуси, премии, платен годишен отпуск и др. според прилаганата система за заплащане на труда в предприятието и българското трудово законодателство. Когато лице от персонала е положило труд в рамките на отчетния период, недисконтираната сума на краткосрочните доходи на заетите, която се очаква да бъде платена в замяна на положения труд, се признава като разход или актив срещу текущо задължение, след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки. Полагащите се суми за компенсируеми отпуски на персонала се отчитат като задължение и като разход, свързан с краткосрочни доходи на персонала. Групата оценява очакваните разходи по натрупващи се компенсируеми отпуски като допълнителна сума (задължение и разход), която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск към датата на счетоводния баланс.

Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно Кодекса на труда, Дружеството като работодател, е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да бъде между 2 и 6 брутни месечни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната настояща стойност към датата на отчета, която да се включи в баланса, респ. изменението в стойността - в отчета за приходи и разходи. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се начисляват и представят в Баланса по тяхната сегашна стойност.

2.2.7. Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

- **Финансови активи**

Първоначално признаване

Финансовите активи в обхвата на СС 32 *Финансови инструменти* се класифицират като финансови активи, държани за търгуване, финансови активи, държани до настъпване на падеж, заеми (кредити) и вземания и финансови активи обявени за продажба, както това е по-уместно. Групата определя класификацията на своите финансови активи при първоначалното им признаване.

Финансовите активи се признават първоначално по цена на придобиване, която включва справедливата стойност на даденото за тях вложение, плюс разходите по извършване на сделката.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват прехвърлянето на актива през период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на

съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата на която Групата се е ангажирала да купи или продаде актива.

Финансовите активи на Групата включват парични средства и парични еквиваленти, търговски и други вземания, предоставяни заеми, некотиранни инвестиции и други финансови активи.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите активи зависи от тяхната класификация, както следва:

Заеми (кредити) и вземания

Заеми и вземания, предоставени от Групата и недържани за търгуване, които имат фиксиран падеж, след първоначалното им признаване, се оценяват по амортизируема стойност, с помощта на метода на ефективната лихва (ЕЛ), намалена с провизия за обезценка. Амортизируемата стойност се изчислява като се вземат под внимание всички възнаграждения и такси, платени или получени между страните по договора. Заеми и вземания, предоставени от предприятието, които нямат фиксиран падеж, се отчитат по себестойност. Амортизацията по метода на ЕЛ се отчита като текущи финансови приходи. Обезценката на заеми и вземания, отчетени по амортизируема стойност се отчита като финансов разход.

Инвестиции, държани до настъпване на падеж

След първоначалното им признаване, те се оценяват по амортизируема стойност, с помощта на метода на ЕЛ. Амортизируемата стойност се изчислява като се вземат под внимание всички възнаграждения и такси, платени или получени между страните по договора. Амортизацията по метода на ЕЛ се отчита като текущи финансови приходи. Обезценката на инвестиции, държани до настъпване на падеж се отчита като финансов разход.

Финансови активи, обявени за продажба

Финансовите активи, обявени за продажба включват капиталови ценни книжа, които не могат да се класифицират като държани за търгуване или в някоя от предходните категории. След първоначално им признаване, финансовите активи, обявени за продажба се оценяват по справедлива стойност, която не се коригира с очакваните разходи по продажбата или друг вид освобождаване. Разликите от промените в справедливата стойност на финансовите активи, обявени за продажба се отчитат като текущи финансови приходи или текущи финансови разходи.

Обезценка

В края на всеки отчетен период, Групата определя дали съществуват обективни доказателства, че даден финансов актив или група от финансови активи може да е обезценена. Финансовият актив или групата от финансови активи се счита за обезценена, ако и единствено ако, съществуват обективни доказателства за обезценка в резултат на едно или повече събития, които са възникнали след първоначалното признаване на актива („събитие за понесена загуба”) и това събитие за загуба оказва влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив или групата от финансови активи, които могат да бъдат надеждно оценени. Доказателствата за обезценка могат да включват индикации, че длъжници или група от длъжници изпитват сериозни финансови затруднения, неизпълнение или просрочие при изплащането на лихвите или главницата, вероятност да изпаднат в несъстоятелност или друга финансова реорганизация, и, когато очевидни данни показва, че е налице измеримо намаление в очакваните бъдещи парични потоци, като например промени в просрочията или икономически условия, които са съпоставими с неизпълнения.

За финансови активи, отчетани по амортизируема стойност, Групата първо преценява дали съществуват обективни доказателства за обезценка индивидуално за финансови активи, които са

съществени поотделно или колективно за финансови активи, които не са съществени поотделно. Ако се определи, че не съществуват обективни доказателства за обезценка на индивидуално оценяван финансов актив, независимо дали той е съществен или не, активът се включва в група от финансови активи със сходни характеристики на кредитен риск и тази група от финансови активи се оценява за обезценка на колективна база. Активи, които са оценени за обезценка индивидуално и за които загубата от обезценка е и продължава да бъде признавана, не се включват в колективната оценка за обезценка.

Ако съществуват обективни доказателства, че е възникнала загуба от обезценка, сумата на загубата се оценява като разликата между балансовата стойност на актива и неговата възстановима стойност, изчислена като сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци (като се изключват бъдещи очаквани загуби по заеми, които все още не са понесени). Сегашната стойност на очакваните бъдещи парични потоци се дисконтира по първоначалния ефективен лихвен процент на финансовите активи. Ако заем има плаващ лихвен процент, процентът на дисконтиране за оценка на загубата от обезценка представлява текущият ефективен лихвен процент.

Балансовата стойност на актива се намалява чрез използване на корективна сметка и сумата на загубата се признава като текущ финансов разход. Когато за финансов актив е създаден резерв от преоценка, който е отрицателна величина, обезценката се отчита като текущ финансов разход и като намаление на този резерв.

• Финансови пасиви

Първоначално признаване и оценяване

Финансовите пасиви, в обхвата на СС 32, се класифицират като финансови пасиви, държани за търгуване, държани до настъпване на падеж и финансови пасиви, възникнали първоначално в предприятието. Групата определя класификацията на своите финансови пасиви при първоначалното им признаване.

Финансовите пасиви се признават първоначално по цена на придобиване, която включва справедливата стойност на полученото вложение, плюс разходите по извършване на сделката.

Последващо оценяване

Финансови пасиви, държани до настъпване на падеж и финансови пасиви, възникнали първоначално в предприятието

След първоначалното им признаване, финансови пасиви, държани до настъпване на падеж и финансови пасиви, възникнали първоначално в предприятието, се оценяват по амортизируема стойност по метода на ЕЛ. Печалбите и загубите от тези финансови пасиви се отчитат като текущи финансови приходи и разходи, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация.

2.2.8.Отписване на финансови инструменти

Финансовите инструменти се отписват изцяло или частично, когато договорните права или задължения по тях бъдат погасени, което е налице при:

- реализиране на правата или уреждане на задълженията;
- отказ от правата или отменяне на задълженията;
- изтичане на срока за реализиране на правата или за уреждане на задълженията.

Финансов инструмент, който е прехвърлен може да не се отписва, когато: (а) Групата има право на обратно придобиване и има намерение и възможност да упражни това свое право; (б) Групата е едновременно и упълномощена и задължена да закупи обратно или да обезщети за прехвърления финансов актив при условия, които ефективно осигуряват възвращаемост, сходна на тази, която се очаква от финансовия инструмент, без да бъде прехвърлен; (в) прехвърленият финансов инструмент не е свободно достъпен на пазара и Групата е запазила в значителна степен всички финансови рискове, свързани с инструмента.

Отписването на финансов инструмент (резултатът от сделката или балансовата стойност на отписания инструмент) се отчита директно в отчета за приходите и разходите за съответния отчетен период. Когато се отписва финансов инструмент, за който има създаден резерв от преоценка, съответстващият резерв се отразява като текущ финансов приход или текущ финансов разход.

2.2.9. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Справедливата стойност представлява сумата, за която даден актив може да бъде разменен или даден пасив да бъде уреден, в сделка между информирани и желаещи осъществяването на сделката страни, при справедливи пазарни условия.

Към всяка отчетна дата справедливата стойност на финансови инструменти, които се търгуват активно на пазарите, се определя на база на котирувани пазарни цели или котировки от дилъри (цени „купува“ за дълги позиции и цени "продава" за къси позиции) без да се приспадат разходи по сделката.

Справедливата стойност на финансови инструменти, за които няма активен пазар, се определя с помощта на техники за оценяване. Тези техники включват използване на скорошни пазарни преки сделки; препратки към текущата справедлива стойност на друг инструмент, който е в значителна степен същия; анализ на дисконтираните парични потоци и други модели за оценка.

2.2.10. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат и представят в консолидирания финансов отчет по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

2.2.11. Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви. Финансовият резултат включва текущия за периода финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби, определени от консолидирания отчет за приходите и разходите.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава дружествата са длъжни да формират и фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени с определено решение на Общото събрание.

2.2.12. Нематериални активи

Външно създадените нематериални активи при придобиването им се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение. Когато нематериален актив е получен в резултат на апортна вноска по реда на Търговския закон, неговата първоначална оценка се определя по оценката, приета от съда. Вътрешно създадените нематериални активи се оценяват първоначално по себестойност, представляваща сумата на разходите, извършени от момента, в който нематериалния актив за пръв път е постигнал критериите за признаване. При извършване на последващи разходи, свързани с дълготраен нематериален актив, те се отразяват като увеличение на балансовата стойност на съответния актив или като отделен нематериален актив и се определят като разходи за усъвършенстване, ако могат надеждно да бъдат измерени и съотнесени към нематериален актив и когато водят до увеличаване на очакваните